

Stedord 2

3. Henførende stedord

De henførende stedord står forrest i en bisætning og fører normalt tilbage til det nærmeststående navneord. Uden en mulighed for at kunne 'føre tilbage' til et navneord, har det henførende stedord ingen betydning.

De mest benyttede henførende stedord er følgende:

- ⇒ **der:** kan kun være grundled
- ⇒ **som:** kan være både grundled, genstandsled, hensynsled eller styrelse i et forholdsordsled.
- ⇒ **hvis:** ejefald / genitiv

Jeg har en onkel, **som** er direktør.   Jeg har en onkel, **der** er direktør

↖ x

↖ x

Jeg har en onkel, **som** du måske kender.   Jeg har en onkel, **hvis** kone du kender.

↖ △

↖ gen.

Jeg har en onkel, **som** jeg sendte et brev.   Jeg har en onkel, **som** jeg bor **hos**.

↖ □

↖

F__

Det henførende stedord '**som**' kan i mange tilfælde udelades i en sætning:

Min onkel, (**som**) vi skulle bo hos, hentede os på stationen.

Min onkel, (**som**) du nu har lært at kende, er en flink mand.

4. Spørgende stedord

De spørgende stedord er: **hvad, hvem, hvilken og hvis**. De 3 første kan også anvendes som henførende stedord, men bruges sjældent sådan. Vi foretrækker at bruge **der** eller **som**.

Som navnet antyder, henvises ofte til et spørgsmål.

Her ser du huset, **i hvilket** jeg har boet. - Det er min nabo, **med hvem** jeg taler.

Jeg ved ikke rigtig, **hvad** det betyder. - Ved du, **hvem** der går derovre?

Hvad ⇒ bruges om ting

Hvem ⇒ bruges om personer

I talesproget er der tryk på de spørgende stedord.

5. Påpegende stedord

Anvendes, når de har en "udpegende funktion", dvs. at man skal forestille sig, at man peger på den eller det, som omtales. Bruges især, når man vil fremhæve noget.

Ordene er: den / denne, det / dette, de / disse.

I ældre tekster kan man møde ordet 'hine'. – I **hine** dage indtraf en begivenhed.

Ordene står som regel foran navneordet.

Ordet '**selv**' hører også til de påpegende stedord.

Ordet '**selv**' bruges, når grundledet gør noget alene – uden hjælp fra andre.

Det kan bøjes: selve – selve – selveste.

Det kan jeg selv. – **Her ser du selve stedet.** – **Vi fik besøg af selveste kongen.**